8 Μαρτίου 2020

+Ερνέστο Κάρντεναλ, ιερέας, ποιητής και επαναστάτης

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Κοινωνιολογικά (κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα)

Ο Ερνέστο Κάρντεναλ, ο Ιερέας-ποιητής και επαναστάτης της Νικαράγουας, μας αποχαιρέτησε πρόσφατα πλήρης ημερών και κατάφορτος πράξεων τιμίων και καθαρών. Ο Ιωάννης-Παύλος Β΄ τον έπαυσε από κληρικό, ενώ ο νέος πάπας Φραγκίσκος διόρθωσε το λάθος τού προκατόχου του και τον επανέφερε στα ιερατικά του καθήκοντα.

Υπουργός Πολιτισμού στις κυβερνήσεις τών Σαντινίστας μέχρι που ο Ορτέγκα μετεξελίχτηκε σε δικτάτορα, οπότε αποχώρησε καταγγέλλοντας.

Ο γράφων έχει προλογίσει ήδη το 1985 την ελληνική έκδοση του Βιβλίου τού Cardenal «Το Ευαγγέλιο της επανάστασής των Σαντινίστας» σε λαμπρή μετάφραση του εξειδικευμένου σε θέματα χριστιανικής κοινωνιολογίας Ευάγγελου Νιάνιου.

Ενημερώναμε από τότε:

Από το 1968 που ο Γκουστάβο Γκουτιέρεζ πραγματοποιούσε στη Λίμα του Περού το επίσημο ξεκίνημα αυτού του κύματος με την περίφημη ομότιτλη ομιλία του, αυτό που ονομάζεται στη Λατινική Αμερική Θεολογία της απελευθέρωσης ή της επανάστασης και στη Δύση πολιτική θεολογία, κατάφερε να τραντάξει τα λιμνάζοντα ύδατα τις απρακτούσας χριστιανικής συνείδησης σ΄ αυτό το δραματικά ταραγμένο κομμάτι του κόσμου, πάντοτε άσχετα και παρά τις υπερβολές, τα λάθη και την όλη κριτική που μπορεί να του ασκηθεί.

Είναι «η θεματική της αγάπης και της υπηρέτησης των φτωχών». Ο ίδιος ο πατήρ Γκουτιέρεζ ονομάζει Θεολογία απελευθέρωσης την προσπάθεια να ανευρεθεί μια νέα γλώσσα με την οποία να μιλήσουμε για την αγάπη του Θεού στους απόκληρους της γης, ένας νέος τρόπος κατανόησης της πίστης.
Οι θεωρητικοί αυτού του ρεύματος δίνουν στην απελευθέρωση ένα πολυδιάστατο περιεχόμενο που καλύπτει την ανθρώπινη, κοινωνική και πολιτική πλευρά και δεν περιορίζεται σε απλή αλλαγή δομών. Εννοούν τελικά λύτρωση από την αμαρτία

που ορίζουν ως έλλειψη αγάπης για τον άνθρωπο και το Θεό.
Είναι γεγονός ότι αυτό το μήνυμα άγγισε αποτελεσματικά τους αδικουμένους και καταπιεζομένους της αμερικανικής ηπείρου. Και έδωσε ταυτόχρονα πολλαπλά ερεθίσματα για την ανάδειξη της ποιμαντικής δημιουργικότητας της τοπικής Εκκλησίας.

Στην καθ΄ ημάς Ανατολή η Ορθοδοξία ανέπτυξε, ιδιαίτερα στους χρόνους της δουλείας του Γένους, την δική της θεολογία απελευθέρωσης. Με περισσότερο εμπειρία δράσης και ελάχιστα, ή καθόλου, θεωρητικά αρθρωμένη άποψη η Εκκλησία μας βρέθηκε στις προφυλακές των απελευθερωτικών αγώνων του Έθνους. Η Πατερική κληρονομία της, το κοινοβιακό της πνεύμα, το συνοδικό πρωτογενές δημοκρατικό πολίτευμά της και οι βαθιές κοινωνικές εμπειρίες των Μοναχών της κατέστησαν περιττή την επιδίωξη μια θεωρίας απελευθέρωσης.
Οι Πατέρες της Εκκλησίας, που η διδαχή τους ζει στη λειτουργία και την θεωρία της Ορθόδοξης Εκκλησίας, είναι κατηγορηματικοί και ανεπιφύλακτοι στην καταγγελία της βίας, της αδικίας, όλων των κοινωνικών συνεπειών της αμαρτίας. «Ύλας δε πλούτου σωρεύσαι αναμαρτήτως, αμήχανον» γράφει ο άγιος Αστέριος Αμασείας. Και συνεχίζει: «Ταύτα ίνα κτηθή πόσοι πένητες αδικούνται! Πόσοι δε ορφανοί κονδυλίζονται! Πόσοι σφοδρά σπαραττόμενοι σπεύδουσιν προς αγχόνην»!

Όπως εύστοχα μάς θύμισε στη συγκλονιστική του «Εκκλησία των Φυλακών» ο Βραζιλιάνος μοναχός Φρέι Μπέτο: «Αν ο Θεός των χριστιανών απουσιάζει από την κίνηση της ιστορίας που ζούμε, είναι γιατί οι χριστιανοί δεν συνάντησαν ακόμη το Θεό του Ιησού Χριστού»!
Η Εκκλησία έχει μιαν αμετακίνητα ελπιδοφόρα σύλληψη του κόσμου και των προοπτικών του.

Η πραγμάτωσή της προϋποθέτει οι πιστοί της, ο λαός, να μεταβάλουν την εφησυχάζουσα συνείδησή τους σε δρώσα …

Και βεβαίως οι πνευματικοί της ταγοί να λειτουργούν πάντοτε Γρηγορούντες!

Στέλιος Παπαθεμελής